

JÓB KÖNYVE 11-20.

A 11.-ik fejezetben megszólal Cófár, Jób harmadik barátja:

Nem kell-e felelnünk e sok beszédre? A bőbeszédűnek legyen igaza?

Azt hiszed Jób, hogy ha sokat beszélsz, akkor még igazad lesz?

Elnémíthatja-e fecsegésed az embereket? Gúnyolódsz, és nincs, aki megszégyenítsen?

Ezt mondtad: Tanításom helyes, tiszta voltam a szemedben.

Bárcsak maga Isten szólalna meg, és nyitná meg ajkait veled szemben!

Isten beszélt az első fejezetben és azt mondta Jóbról, hogy *feddhetetlen és becsületes ember, féli az Istent, és kerüli a rosszat*. Cófár így folytatja:

Kijelentené neked a bölcsesség titkait, amely kétszeresen is elég. Megtudnád, hogy Isten elnézi bűneid egy részét.

Ha Isten valóban minden bűnödért megbüntetne, akkor még sokkal rosszabb lenne neked, mint így. Ugye, milyen nagyszerűen vigasztalja ez az ember a fájdalmakkal küszködő barátját? Nem csoda, hogy Jób így kiáltott: szörnyű vigasztalók vagytok ti, mindannyian!

Érdekes kérdés következik:

Ki tudod-e találni, mi az Isten titka? A Mindenható tökéletességéig eljuthatsz-e?

Erre a válasz az, hogy nem. Az ember értelme nem tudja felfogni Istent, sohasem fogjuk teljesen megérteni Őt. Az egyik problémánk az, hogy mindig meg akarjuk érteni Őt. Folyamatosan ilyeneket kérdezzünk: Miért engedted meg, hogy ez történjen velem, miért vagyok ebben a helyzetben? Rájöttem, hogy a miért kérdésekbe bele lehet fulladni. Nem tudhatjuk meg a választ Isten miértjeire.

Isten sok olyan dolgot tesz, amit én nem értek. Nem értem, hogy egy kisgyerek hogyan születhet vakon, vagy, hogyan lehet egy ember egy életre nyomorék, hogy miért halnak éhen a gyerekek. Sok olyan dolog van, amit én nem értek, hogy miért kell szenvedjünk, hogy miért kell megtapasztaljuk a szomorúságot, hogy miért halt meg édesapám és az öcsém egy repülőszerencsétlenségben.

Sok mindent nem értek, és ezért nagyon fontos, hogy alapvető igazságokon álljunk. Mert vannak olyan alapvető dolgok, amelyek megértek, és ezekre támaszkodok ilyenkor: Tudom, hogy Isten szeret engem mindannak ellenére, ami történik, és ez nagyon fontos igazság, amelyre mindenkinek szüksége van! Azt is elfogadom, hogy Isten sokkal bölcsőbb, mint én, és Ő sokkal távolabbra lát nálamnál. Az én látásom korlátozott, rövidlátó vagyok Hozzá képest, Aki az elejétől a végéig mindent lát.

Nemcsak a látómezeje, hanem a bölcsessége sokkal nagyobb, mint az enyém. Nem értem, de Istennek hála már nem is kell megértem mindazokat a dolgokat, amelyek velem történnek. Ha értem, hogy Ő szeret engem, az életem az Ő kezében van, és Ő munkálkodik bennem az Ő szeretetének és bölcsességének megfelelően, azt teszi, ami nekem a legjobb, ezért ebben hit által megnyugodhatok. Jöhet bármi!

Azt sem értem, hogy Isten miért engedte meg, hogy a saját Fia szenvedjen a kereszten azért, hogy egy olyant megváltson, mint én. Sok mindent nem értek Istennel kapcsolatban, de nem is kell megértsem, csak az a fontos, hogy teljes mértékben alárendeljem neki az életemet. Akkor pedig jöhet, aminek jönni kell.

Ha csak megértésed mértékéig rendezed alá neki az életedet, ha csak azért szereted Őt, mert gazdagon megáldott, és ezért akarod szolgálni Őt, akkor mit fogsz tenni a nehézség napjaiban, amikor elveszted azt, amid most van? Ha megtanulsz teljes mértékben bízni Istenben, és teljes mértékben alárendeled magad Neki, akkor el tudod fogadni a nehézségeket is.

Ki tudod-e találni, mi az Isten titka? A Mindenható tökéletességéig eljuthatsz-e?

Ez az ember egyik legnagyobb problémája: intellektusán keresztül akarta megérteni Istent. De Isten Lélek, és akik dicsőítik Őt, azok lélekben és igazságban kell Őt imádják. Nem számít, hogy milyen nagyon szeretnéd felfogni Istent az értelmekkel, mindig lesz egy olyan pont, ahol el kell hagyd az értelem szféráját és hitben kell tovább lépjél, hogy megérinthesd Őt.

Sok mindent mondhat Istenről az intellektusom, azon keresztül jutok el Isten létezésének felismeréséig. Nem vagyok olyan ostoba, hogy elhiggyem, hogy ez az egész világ spontán módon jött létre, sem pedig szerencsés kimenetelű véletlen miatt. Minden életfajta és azok minden változata azt bizonyítja számomra, hogy egy Isteni Teremtő kell létezzen mindezek mögött.

Nagyon szeretem tanulmányozni a természetet. Például szeretem megfigyelni azt a panamai halat, amely hajszálpontosan löveli ki a vizet a fűszálakon levő bogarakra, hogy azok beleessenek a vízbe, és után odaúszik, és bekapja őket. Mennyi ideig tarthatott ennek a kis hálnak, hogy kialakítsa ezt a tökéletes vízköpő technikáját? Vajon hogyan volt képes mindaddig életben maradni, amíg ez sikerül?

Az ilyen dolgok lenyűgöznek engem, mert tudom, hogy minden mögött ott áll a Teremtő, és az Ő eredeti gondolata. Az értelmem tehát elég sok mindenben segít, de aztán lesz egy pont, ahol el kell hagyjam az értelem szféráját annak érdekében, hogy elérhessem Istent, és hitben kell tovább lépjek, úgy, hogy megbízom Benne.

Sosem fogom teljesen megismerni Istent, és ezt Ő meg is mondta: „Az Én útjaim nem a te útjaid, az Én útjaim kifürkészhetetlenek számodra.” Senki sem tudja megérteni Istent teljesen.

Magasabb az az égnél. Mit tehetsz? Mélyebb a holtak hazájánál. Mit tudhatsz róla?

Terjedelme hosszabb a földnél és szélesebb a tengernél.

Ha valakit nyomon követ, elfog, és gyűlés elé állít, ki akadályozhatja meg?

Hiszen ismeri a hitvány embereket, látja az álnokságot, pedig nem is figyel oda.

Az üresfejű ember is válhat értelmessé, a vadszamar csikaja is születhet emberré.

Ha hozzá fordítod szívedet, és felé terjeszted kezedet,

ha álnokság tapad kezedhez, távolítsd el, ne engedd, hogy sátradbán csalárdság lakozzék!

Akkor szégyen nélkül emelheted föl arcodat, erős leszel, és nem kell félned.

Elfelejtjed a nyomorúságot, úgy gondolsz rá, mint elmúlt árvízre.

Fényesebbé lesz élted a déli verőfénynél, a homály is olyan lesz, mintha reggel volna.

Akkor majd bízol, mert lesz reménységed, körülnézel és nyugodtan lefekszel.

Ha heversz, senki sem riaszt föl, sőt sokan hízelegnek neked.

De a bűnösök szemei elsorvadnak, menedékük elvész; reménységük csak az, hogy majd kilehelik lelküket.

Jób válasza:

Azt hiszitek, ti vagytok az egész nép, és veletek kihal a bölcsesség?

Ezek a barátok egyáltalán nem éreznek velem együtt. Nagyon idegesítő, amikor olyan emberekkel van dolgod, akik mindenre tudják a választ, de valójában egyáltalán semmit sem értenek.

Nekem is van annyi eszem, mint nektek, és nem vagyok alábbvaló, mint ti. Ki ne tudna ilyesfélétet? Nevetséges lettem barátaim előtt, pedig aki Istenhez kiált, azt ő meghallgatja. Mégis nevetséges az igaz és feddhetetlen.

A szerencsétlen ember megvetni való - gondolja, aki biztonságban él -, föl kell taszítani a tántorgókat!

Ezek a fickók azt állítják, hogy ha Jób igaz úton járna, akkor Isten megáldaná. De Jób rámutat állításuk hibájára:

Nyugtuk van a pusztítóknak sátrukban, biztonságban élnek, akik ingerlik Istent, és akik kezükben akarják tartani az Istent.

Kérdezd csak meg az állatokat, azok is tanítanak, és az égi madarakat, azok is tudósítanak.

Vagy elmélkedj a földről, az is tanít, a tenger halai is beszélnek neked.

Ki ne tudná mindezekről, hogy az ÚR keze alkotta őket?

Az ő kezében van minden élőnek a léte és a minden emberi testnek adott lélek.

Felfogtátok már, hogy teljesen az Isten kezében van létünk fenntartása? Van egy olyan fajta betegség, amely a test hibás működéséből adódik: az ilyen beteg minden levegővételét előre meg kell gondolja. El tudjátok képzelni, hogy milyen szörnyű lenne ez számunkra? Nem tudnánk ösztönszerűen levegőt venni, és ha lefekszünk aludni, akkor álmunkban majdnem megfulladunk. Ezek a betegek minden egyes levegővétel előtt fel kell ébredjenek néhány másodpercre, mély levegőt vesznek, majd visszaalszanak. Milyen szörnyű lehet az ilyen élet? Milyen jó, hogy ez számunkra automatikus dolog.

A Biblia szerint a lélegzetünk is Isten kezében van. Emlékeztek, amikor Belsaccár hatalmasat lakomázott a hercegeivel, és a kézírás megjelent a falon. Elkezdett remegni, és hívatta a bölcseket, de egyik sem tudta megfejteni, hogy mit jelent a Mene, Mene, Tekel, Upharszin. Végül a királynő azt mondta, hogy a nagyapád uralkodása alatt volt egy bölcs ember, egy zsidó, és így hívták Dánielt. Dániel bejött, megpillantotta az udvart a hatalmas dorbézolást közepette, amint felszentelt templomi arany edényekből ettek és ittak és az arany meg az ezüst isteneit dicsőítették.

Dániel pedig elkezdte megfeddni a pogány királyt:

Ó király! A felséges Isten királyságot, nagyságot, méltóságot és dicsőséget adott atyádnak, Nebukadneccarnak.

Olyan nagy hatalmat adott neki, hogy remegtek és rettegetek tőle a különböző nyelvű népek és nemzetek. Megölte, akit akart, és életben hagyta, akit akart; fölemelte, akit akart, és megalázta, akit akart.

De amikor szíve fölfuvalkodott, és gögösen megkeményedett, letaszították királyi trónjáról, és méltóságát elvették tőle....

De te, Belsaccar, aki a fia vagy, nem aláztad meg magadat, bár mindezt tudtad.

A menny Ura fölé helyezted magad, mert az ő házának edényeit hozták eléd, és te bort ittál azokból főrangú embereiddel, feleségeiddal és ágyasaiddal együtt, miközben dicsőítetted az ezüstből, aranyból, rézből, vasból, fából és kőből csinált isteneket, amelyek nem látnak, nem hallanak, és semmit sem tudnak.

De azt az Istent, akinek a kezében van az életed és minden utad, nem dicsőítetted.

Pál azt mondta Istenről, hogy benne élünk, mozgunk és vagyunk, Istentől függ még a lélegzetünk is, mégis a tőle kapott lélegzettel káromoljuk Istent.

*A fül különbözteti meg a szavakat, és az íny ízleli az ételt.
Az öreg emberek bölcssek, a hosszú életűek megfontoltak.
De tőle van a bölcsesség és hatalom, övé a tanács és az értelem.
Ha ő ront le valamit, nem építik fel, ha bezár valakit, nem engedik ki.
Ha elzárja a vizeket, kiszárad minden, ha nekiereszti, felforgatják a földet.
Tőle van az erő és a siker, hatalmában van a tévelygő és a tévelygésbe vivő.
Tanácsadókat tesz bolonddá, és bírákból űz gúnyt.
Királyok bilincseit nyitja ki, és övet köt derekukra.
Papokat tesz bolonddá, hatalmasokat ügyefogyottá.
Megbízhatóktól vonja meg a szót, vének ítélőképességét veszi el.
Előkelőkre zúdít megvetést, hatalmasok övét lazítja meg.
Mély, sötét titkokat leplez le, napvilágra hozza a homályos dolgokat.
Népeket tesz nagygyá, majd elpusztítja őket, népek határát terjeszti ki, azután elűzi őket.
Elveszi az ország népe vezetőinek esztét, és hagyja, hogy bolyongjanak az úttalan pusztában.
Sötétben tapogatóznak világosság nélkül, hagyja, hogy bolyongjanak, mint a részegek.*

Isten szuverén, minden fölött Ő uralkodik: az ember lelke, lehelete a kezében van, ki tud neki ellenállni?

*Mindezt saját szememmel láttam, fülemmel hallottam, és megértettem.
Én is tudom, amit ti tudtok, nem vagyok alábbvaló, mint ti.
Ezért a Mindenhatóval akarok beszélni, Istennel szemben akarok védekezni.
Mert hazugságot kentek rám, mindnyájan mihaszna orvosok vagytok.
Bár elhallgatnátok egészen, akkor bölcssek maradnátok!*

Jobb, ha befogod a szádat, és hagyod, hogy az emberek azt gondolják rólad, hogy ostoba vagy, minthogy megszólaljál, és eloszlasd minden kétségüket.

*Hallgassátok meg védekezésemet, és figyeljete ajkam ellenvetéseire.
Isten érdekében beszéltek álnokságot? Az ő érdekében beszéltek hamisságot?*

Gyakran történik ez meg, hogy az emberek Isten nevében beszélnek, de teljes örültség, amit mondanak. Isten figyelmezteti azt a prófétát, aki akkor kezd beszélni, amikor Ő nem szól. Jakab levelében olvashatjuk: *ne legyetek sokan tanítók, hiszen tudjátok, hogy súlyosabb ítéletben lesz részünk.*

Ma este Isten képviselőjében állok előttetek. Óvatosan kell szóljak Istenről és Isten nevében, mert ellenkező esetben ferde képet kaptok Róla, és én leszek a felelős ezért. Vannak olyanok, akik hamis módon képviselik Istent, mert ha őket hallgatod, akkor azt hiszed, hogy Isten tönkremegy, és holnaptól csődöt jelent, hacsak te nem küldesz pénzt még ma.

Jób megfeddi őket, mert hamisságot beszélnek Isten nevében.

*Neki akarjátok pártját fogni, vagy Isten mellett perbe szállni?
Jó lesz-e, ha megvizsgál benneteket? Becsaphatjátok-e, ahogyan becsapjátok az embereket?
Szigorúan megbüntet titeket, ha titokban személyválogatók vagytok.
Nem ijedtek meg fenséges voltától? Nem fog el benneteket rettegés?*

Kicsit később, a 38.-ik fejezetben Isten elkezd beszélni, és pontosan azt teszi, amit Jób itt mondott, megfeddi ezeket a tanácsadókat a sok üres fecsegésükért, és végül azt mondja nekik, hogy jobb, ha Jóbot megkéríték, hogy imádkozzon értetek, ellenkező esetben nagy bajba kerültek.

*Jeles mondásaitok hamuba írt példázatok, sáncaitok agyagsáncok.
Hallgassatok már el, hadd beszéljek én, bármi történjék is velem!
Miért szaggnám fogaimmal testemet, miért tenném kockára életemet?
Hiszen megölhet engem! Nem is reménykedem! Csak utaimat akarom védeni előtte.
Már az is segítség nekem, hogy elvetemültek nem kerülhetnek elé.*

Ez a hitének mélységét mutatja meg számomra, hisz a lehető legszörnyűbb helyzetben azt mondja, hogy még ha megöli is őt Isten, akkor is Istent fogja szolgálni.

Vajon milyen mély a te elkötelezettséged Isten felé? Sokan, amikor jól mennek a dolgok örömmel szolgálgják Istent, de amikor a dolgok kezdenek megfordulni, akkor már ez nem olyan egyértelmű.

Jób a gödör mélyén jelenti ki, hogy így is Istent akarja szolgálni, és ilyen elkötelezettségre van szükség: bármi is történik, akkor is Istent fogom szolgálni! Ilyen bizalomra van szükségünk, mert ha megvan ez a bizalom, akkor a nyugalom is megvan az életetekben. Isten kezében megnyugodhattok. Ellenkező esetben minden felidegesíthet, de ha Istenben veted a bizalmadat annyira, hogy akár meg is ölhet téged, akkor is bízni fogsz benne, akkor semmi sem tud megrendíteni.

Jób így folytatja:

*Azért hallgassatok figyelmesen szavamra, fületekkel magyarázatomra.
Íme, előterjesztem ügyemet! Tudom, hogy nekem van igazam.
Van-e, aki perbe száll velem? Akkor elhallgatok és kimúlok.
Csak kettőt ne tégy velem, színed elől akkor nem rejtőzöm el:
vedd le rólam kezed, ne rémíts és ne ijessz engem!
Szólj hozzám, és én válaszolok, vagy én beszélek, és te felelj nekem!
Mi a bűnöm, mi a vétkem? Hitszegésem és vétkem ismertesd meg velem!*

Hosszú ideig saját erőből szerettem volna igaz lenni Isten előtt. Azt szerettem volna, hogy megkaphassam a Szentlélek keresztségét. A sok jóakarátú evangelista azt állította, hogy Isten nem fog betölteni egy tisztátalan edényt. Meg kell tisztítsad magad, ha be akarsz töltekezni Szentlélekkel, mert a Szentlélek szent, és nem fog egy tisztátalan edénybe beköltözni.

Mindent megtettem, hogy megjavuljak, és bevallottam minden bűnömet, és vártam. A többiek meg megvallották, hogy „amikor kitettem a cigarettáimat, és megfogadtam, hogy többé nem szívok egy szálát sem, akkor betöltött a Szentlélek”, vagy „amikor megfogadtam, hogy nem iszom többet, akkor töltött be a Szentlélek”, vagy „amikor megígértem Istennek, hogy elmegyek misszionáriusnak Kínába, akkor betöltött az Ő Szentlelkével.” Az én problémám viszont az volt, hogy nem cigiztem, nem ittam, és megmondtam Istennek, hogy elmegyek Kínába, bevallottam minden bűnömet, és kértem a megbocsájtását, mindenféle ígéreteket tettem előtte, de mégsem töltött be az Ő Szentlelkével.

Ez aztán nagyon bosszantott, annál is inkább, mert volt egy haverom, akit betöltött a Szentlélek, pedig cigarettázott, és ez így nem volt igazságos, mert én sokkal igazabb voltam, mint ő. Ő még moziba is járt, én pedig még azokat is elkerültem. Ezért aztán nem értettem, hogy mi módon kaphatott áldást a Szentlélektől, én pedig nem kaptam semmit. Mindig azt imádkoztam, hogy Istenem, mutasd meg, hogy mi a hibám, mi a bűnöm.

Jób barátjai is azt állítják, hogy valami nagy bűne kell legyen, mert másképp ez nem történhetne meg vele. Jób meg azt mondja, hogy akkor segítsenek neki, és mondják meg, hogy mi a bűne.

Miért rejtet el arcodat, miért tartasz ellenségednek?

A keleti kultúrával van dolgunk. Ahhoz, hogy megértsük mindezt, látnunk kellene, hogy a keleti emberek hogyan beszélgetnek egymással. Valójában nem is beszélgetnek, hanem kiáltoznak egymásnak, és az az érzésed, hogy bármely pillanatban kirobbanhat a verekedés. Még a nyelvükben is van valami vad, és ehhez hadonásznak a kezükkel, hevesen rázzák a fejüket. Amikor Jób ezt a kérdést feltette, bizonyosan ő is hevesen hadonászott és kiabált a barátai felé.

Miért rejtet el arcodat, miért tartasz ellenségednek?

*Elsodort falevelet rémítesz, és száraz szalmaszálat üldözöl,
hogy ily sok keserűséget róttál rám, s ifjúkori bűneimért fizetsz meg nekem?!
Béklyót tettél a lábamra, ellenőrzöd minden ösvényemet, még lábam nyomát is megjegyzed!
Korhadtan mállok szét, mint a molyrágta ruha.
Az asszonytól született ember rövid életű, tele nyugtalansággal.
Kihajt, mint a virág, majd elfonnyad, árnyékként tűnik el, nem marad meg.*

Jób nagyon pesszimistán látja az életet.

Még az ilyen embert is rossz szemmel nézed, engem is törvénybe idézel?!

*Van-e tiszta ember, tisztátalanság nélküli? Nincs egyetlenegy sem.
Ha meg vannak határozva napjai, ha számon tartod hónapjait, ha határt szabnál neki, amit nem léphet át,
akkor légy hozzá elnéző, hogy békén lehessen, és legyen annyi öröme, mint egy napszámosnak!*

Most már Istenhez beszél Jób.

Még a fának is van reménysége: ha kivágják, újból kihajt, és nem fogynak el hajtásai.

*Még ha elvénül is a földben gyökere, ha elhal is a porban csonkja,
a víz illatától kihajt, ágakat hoz, mint a csemete.*

Jób azt mondja, hogy az embernek ncs reménysége, mert meghal, és vége. Ugyanakkor, ha egy fát levágnak, annak legalább van reménye, hisz a levágott fatönk kisarjadhat, de az embernek vége.

De ha a férfi meghal, lehanyatlik, ha az ember kimúlik, hova lesz?

*Elfogyhat a víz a tengerből, a folyó kiszikkadhat, kiszáradhat,
de az ember nem kel föl, ha egyszer lefeküdt: az egek elmúltáig sem ébrednek föl, nem serkennek föl
alvásukból.*

*Bárcsak elrejténél a holtak hazájában, ott rejtegetnél haragod elmúltáig! Kiszabnád időmet, azután újra
gondolnál rám.*

Ismét csak emlékeznünk kell, hogy Jób itt nem Istentől ihletett igazságokat mond. Amit Jób a halálról mond, azt nem lehet tanításként felfogni, mert itt ő maga szól a saját korlátozott értelme és tudása alapján, ezek az ő saját elképzelései a halálról. A 38.-ik fejezetben Isten megkérdőjelezte e beszéd értelmességét, és megfedte Jóbot ezekért a kijelentésekért.

A 14.-ik vers:

Ha meghal a férfiú, életre tud-e kelni?

Ez az a kérdés, amely mindannyiunk legbelső énjének kérdése. Amikor az alapokhoz ásunk le, a legfontosabb kérdések egyike ez, nem pedig az, hogy mit eszel holnap ebédre, vagy, hogy milyen cipőt vegyél fel, milyen ruhába öltözzél. Amikor egy közeli hozzátartozód meghal, akkor ez nagyon fontos lesz számodra: Vajon ez a vég, vajon minden befejeződött? Vagy valahol van folytatása az életnek a halál után?

Jézus ideéig erre a kérdésre nem volt válasz, de Jézus megválaszolta ezt: „Én vagyok a feltámadás és az élet, és aki hisz énbenem, élni fog. Aki hisz énbennem, az bennem él, és sohasem fog meghalni.”
Ha meghal a férfú, életre tud-e kelni? Jézus válasza: Igen, ha hisz Őbenne.

Ez ugyan egy másik dimenzióban lehetséges, de az élet tovább folytatódik. Egy átalakulás után kiköltözünk a földi sátrainkból, a testünkéből, és az Isten által készített testbe fogunk költözni, amely örökkévaló a mennyekben.

Tudjuk pedig, hogy ha földi sátorunk összeomlik, van Istentől készített hajlékunk, nem kézzel csinált, hanem örökkévaló mennyei házunk.

Azért sóhajtozunk ebben a testben, mivel vágyakozunk felölteni rá mennyből való hajlékunkat, ha ugyan nem bizonyulunk felöltözve is mezíteleneknek.

Mert mi is, akik e sátorban vagyunk, megterhelten sóhajtozunk, minthogy nem szeretnénk ezt levetni, hanem felölteni rá amazt, hogy a halandót elnyelje az élet.

Isten pedig, aki minket erre felkészített, zálogul adta nekünk a Lelket. Tehát mindenkor bizakodunk, és tudjuk, hogy amíg a testben lakunk, távol lakunk az Úrtól;

mert hitben járunk, nem látásban.

De bizakodunk, és inkább szeretnénk kiköltözni a testből, és hazaköltözni az Úrhoz.

Tudjuk tehát, hogy ha az ember meghal a földi életnek, attól még tovább él egy új formában, egy új testben Isten jelentlétében.

Akkor egész küzdelmes életemen át is tudnék várni, míg csak be nem következik a fordulat.

Szólnál hozzám, és én válaszolnék, kívánkoznál kezéd alkotása után.

Akkor még lépteimet is megszámálnád, de nem tartanád számon vétkeimet.

Zacskóban volna lepecsételve minden vétkem, és eltörölnéd bűneimet.

Még a hegy is szétomlik, ha ledől, és a kőszikla is elmozdul helyéről.

A köveket is lekoptatja a víz, a föld porát is elsodorja az ár. Így pusztítod el a halandó reménységét.

Hatalmaskodol rajta szüntelen, s el kell mennie. Eltorzítod arcát, és úgy bocsátod el.

Ha tisztességre jutnak fiai, ő nem tudja. Ha semmibe veszik őket, nem veszi észre.

Teste csak saját fájaldalmát érzi, lelke csak magát gyászolja.

Jób első barátja Elifáz, most ismét megszólal.

Megszólalt a témáni Elifáz, és ezt mondta:

Szólnat-e a bölcs, ha tudása légből kapott, és csak keleti széllel fújta fel magát?

Vitakozhat-e haszontalan beszéddel és semmit érő szavakkal?

Te már az istenfélelmet is semmibe veszed, megcsönkítod az áhítatot is Isten színe előtt.

A bűn tanítja erre a szádat, és a ravaszok nyelvét választottad.

Saját szád tesz bűnössé, nem én, és ajkaid vallanak ellened.

Talán te születélt először az emberek között, és előbb keletkeztél a halmoknál?

Talán kihallgattad Isten titkát, és magadhoz ragadtad a bölcsességet?

Mit tudsz, amit mi nem tudunk? Mihez értesz, ami nálunk nincs meg?

Ősz is, meg öreg is akad közöttünk, jóval idősebb apádnál.

Kevésnek tartod Isten vigasztalását és a hozzád szelíden szóló beszédet?

Másszóval, mi Isten tanácsát adtuk és mindez semmit sem számít neked?

*Hova ragadott el a szíved, és miért villognak szemeid,
hogyan Isten ellen fordítod lelkedet, és ily szavakat ejtesz ki a szádon?
Hogyan lehetne tiszta a halandó, és igaz ember az, ki asszonytól született?
Hiszen még szentjeiben sem bízhat, a menny sem elég tiszta szemében.
Mennyivel kevésbé az utálatos és romlott ember, aki úgy issza az álnokságot, mint a vizet!
Tanítalak téged, hallgass rám, mert amit megláttam, azt beszélem el,
amit a bölcsek hirdettek, s nem titkolták el azt, ami atyáiktól való.*

Az öregek hagyományai következnek most:

*Egyedül nekik adatott ez az ország, és közöttük nem járt idegen.
A bûnös minden nap gyötrődik, az erőszakos ember évei meg vannak számlálva.
Rémítő hangok vannak a fülében, béke idején tör rá a pusztító.*

Ha valaki fájdalokat kell elviseljen, az bizonyára gonosz kell legyen.

*Maga sem hiszi, hogy elkerülheti a sötétséget, mert fegyver leselkedik rá.
Kenyér után bolyong, hogy hol találna? Tudja, hogy közel van hozzá a sötétség napja.
Szorongató szükség ijesztgeti, erőt vesz rajta, mint rohamra kész király,
mert Isten ellen nyújtotta ki kezét, a Mindenhatóval szemben hõsködött.
Nekiszegzett nyakkal rohant ellene, szegekkel sűrûn kivert pajzsával.
Mivel zsír fedi az arcát, és hâj rakódott a tomporára;
pusztulásra szánt városokban lakott, házakban, ahol nem szabad lakni, mert romhalmazzá lesznek.
Nem gazdagodik meg, nem marad meg vagyona, és nem hajlik földig a kalásza.
Nem kerüli el a sötétséget, hajtásait hõség szárítja el, Isten szele sodorja el.
Ne bízzék hiábavalóságban, mert csalódik: hiábavalóságot kap helyette cserébe.*

Jób, te önmagadat csapod be, mert üres dolgokban bízol, és ezért cserébe ezt is fogod kapni.

*Időnap előtt vége lesz, âga nem zöldül ki,
mint ahogy a szõlõ ledobja az éretlen szemeket, és az olajfa elhullatja virágát.
Mert az elvetemültek közössége terméketlen, és tûz emészti meg a vesztegetéssel szerzett sâtrakat.
Nyomorúságot fogannak, bajt szûlnek és méhükben csalás érlelõdik.*

Bizonyos értelemben ezek mind Jób ellen felhozott vádak: Jób te hamisságot cselekedtél, hazudtál, képmutató voltál, gonosz vagy, és mindez a te bûneid miatt történik veled.

Jób válaszol:

*Akkor megszólalt Jób, és ezt mondta:
Ilyesmit eleget hallottam. Nyomorúságos vigasztalók vagytok mindnyájan!
Vége lesz-e már az üres beszédnek? Vagy mi bajod van, hogy így válaszolsz?
Én is tudnék úgy beszélni, mint ti, csak volnátok ti az én helyemben! Tudnék én is szép szavakat mondani
nektek, rázhatnám gúnyosan a fejemet.*

Képzeljétek el, ahogy egymásnak kiabálnak és rázzák a fejüket, és Jób azt mondja, hogy fordított helyzetben ő is meg tudná ezt tenni.

*Szájjal erősíthetnélek titeket, ajkaim részvétével enyhíthetnélek.
Ha beszélek, nem enyhül fájdalmam. Ha abbahagyom, akkor sem múlik el.
Kimerített már engem. Elpusztítottad egész családomat.
Megragadtál! Tanúvá lett, ellenem támadt, engem vádol elesett állapotom.
Haragja marcangolt, és üldözött engem. Fogait csikorgatja ellenem, villogó szemmel néz rám ellenségem.
Feltátották ellenem szájukat, gyalázkodva arcul vertek, együtt vonulnak ellenem.
Isten kiszolgáltat engem az álnokoknak, és a bűnösök kezébe juttat.
Nyugton voltam, de összetört. Nyakon ragadott és szétzúzott, céltáblájául tett ki engem.
Körülvettek engem íjászaik, felhasítja veséimet kíméletlenül, epémet kiontja a földre.
Rést rés után tör rajtam, és rám rohan, mint valami hős.
Zsákruhát varrtam bőrömrre, és porba hajtottam büszkeségemet.
Arcom a sírástól kivörösödött, szempilláimon a halál árnyéka van.
Pedig nem tapad kezemhez erőszak, és imádságom tiszta.
Föld, ne takard el véretem, ne némuljon el segélykiáltásom!
Most is van tanúm a mennyben, aki mellettem bizonyít a magasságban.*

Isten a tanum, mondja Jób, nem kell előttetek tisztáznom magamat. Gondoljatok, amit akartok, Isten ismeri az igazságot.

Ez igen megnyugtató, főleg akkor, amikor mások teljesen félreértik szándékainkat. Sokszor olyan dolgokkal vádolnak, amikben nem vagyunk ludasok egyáltalán. De mivel tudjuk, hogy Isten ismeri a szívünket, ezért ez megnyugtató számunkra.

*Saját barátaim csúfolnak! Álmatlanul tekintek Istenre,
hogy igazolja a férfiút Istennél, s az embert embertársával szemben.*

Vajon miért nem imádkoznak, miért nem járnak közben Istennél a barátai?

*Mert ez a néhány esztendő eltelik, és én nem térek vissza az ösvényről, amelyen elmegek.
Lelkem összetört, napjaim kialvóban vannak: a temető vár énnyem!
Bizony, gúnyolódásban van részem! Gáncsoskodásaik miatt virraszt szemem.
Tedd meg, vállalj értem kezeséget! Ki más kezeskednék értem?
Mert szívükből eltávolítottad az értelmet, azért nem engeded fölülkerekedni őket.
Aki hasznért jelenti föl embertársait, annak a fiai hiába fognak sóvárogni.
Szóbeszéd tárgyává tett a népek előtt, olyan vagyok, mint akit arcul köptek.
Tekintetem elhomályosodott a bosszúság miatt, minden tagom olyan, mint az árnyék.
Elszörnyednek ezen a becsületes emberek, és az ártatlan felindul az elvetemült miatt.
De az igaz ragaszkodik a maga útjához, és a tiszta kezű ereje megnő.
De jöjjetek csak mindnyájan újra, úgysem találok bölcslet köztetek!
Napjaim elmúltak, szétfoslottak terveim, szívemnek vágyai.
Ők az éjszakát nappallá akarják változtatni, mintha a világosság közelebb lenne, mint a sötétség.
Ha abban kell reménykednem, hogy a holtak hazája a házam, a sötétségben vettem meg az ágyam,
ha a sírgödröt kell atyámnak neveznem, a férgeket pedig anyámnak és nénémnek,
hol van akkor az én reménységem? Ki láthat itt reménysugárt?
Velem száll le a holtak hazájába, ha majd együtt a porba hanyatlunk.*

A legmélyebb pontra jutott el Jób, aki most már csak egyedül a halált várja.

Bildád második megszólalása következik.

Megszólalt a súahi Bildád, és ezt mondta:

Mikor hagytok már fel a szavakkal? Gondolkozzatok, és aztán beszéljünk!

Miért tartasz bennünket állatnak, és miért nézel ostobának?

Ha magadat marcangolod haragodban, talán elpusztul miattad a föld, és elmozdul helyéről a kőszikla?

Sőt, a bűnösök világossága kialszik, tüzük lángja nem fénylik.

A világosság elsötétedik sátrában, mécsese kialszik mellette.

Erőtéljes lépte megrövidülnek, saját tanácsa buktatja el.

Mert lába hálóba bonyolódik, és kelepcébe kerül.

Sarkát csapda ragadja meg, és hurok feszül rá.

Kötél van elrejtve számára a földön, és csapda van ösvényén.

Körös-körül félelmek rémítik, és kergetik lépten-nyomon.

Éhesen vár rá a nyomorúság, és kész a veszedelem, hogy elbuktassa.

Darabonként rágja le a bőrét, darabonként rágja a halál kezdete.

El kell szakadnia biztonságos sátrától, és oda kell lépnie a borzalmak királya elé.

Sátrában nem az övéi laknak, lakóhelyére kénkövet szórnak.

Alul elszáradnak gyökerei, és felül lefonnyad az ága.

Emlékezete eltűnik a földről, és nem emlegetik nevét az utcán.

Világosságból sötétségbe taszítják, a föld kerekességéről elúzik.

Utódja és sarjadéka nem lesz népe között, senkije sem marad lakóhelyén.

Végnapján elszörnyednek a nyugaton lakók, és iszonyat fogja el a keleten lakókat.

Bizony, így jár az álnokok hajléka, annak lakóhelye, aki nem akar Istenről tudni.

Ez aztán igen! Minden szörnyűséget, rémületet és pusztulást Jób nyakába varrt Bildád!

Ekkor megszólalt Jób, és ezt mondta:

Meddig kínozzátok még lelkemet, meddig akartok még szavaitokkal összetörni?

Már tízszer is gyaláztatok engem. Nem szégyellitek, hogy így gyötörtök?

Ha valóban tévedtem is, énrajtam marad a tévedésem.

Ha valóban fölém akartok kerekedni, és rám akarjátok bizonyítani a gyaláztatot,

akkor pedig tudjátok meg, hogy Isten nyomorított meg, és ő kerített hálójába engem.

Ez bősztette fel őket, hogy Istent vádolja Jób a megpróbáltatásai miatt. Igaz, hogy maga Jób sem értette, mert Isten csak megengedte, hogy mindez megtörténjen, de nem Ő okozta a nyomorúságát.

Ha erőszak miatt kiáltozom, nem kapok választ. Segítségért kiáltok, de nem véd a törvény.

Eltorlaszolta utamat, nem mehetek tovább, ösvényeimre sötétséget borított.

Dicsőségemtől megfosztott, levette fejemről a koronát.

Kitépte reménységemet, mint valami fát, letördelt körös-körül: tönkrementem.

Fellángolt ellenem haragja, és ellenségének tekintett engem.

Együtt támadtak csapatai, utat törtek ellenem, táborot vertek sátram körül.

Rokonaimat eltávolította mellőlem, ismerőseim egészen elidegenedtek tőlem.

Szomszédaim elhagytak, ismerőseim elfelejtettek.

A házamban élők és szolgálóim idegennek tartanak, rám sem ismernek többé.

Szolgámnak kiáltok, de nem válaszol, még ha könyörgök is neki.

Feleségem undorodik leheletemtől, testvéreim iszonyodnak tőlem.

Még a kisgyermek is megvetnek, ha föl akarok kelni, kicsúfolnak.

Utál minden bizalmas barátom. Akiket szerettem, ellenem fordultak.

Bőröm és húsom a csontomhoz tapad, csak a fogam húsa maradt meg.

*KönyörüljeteK, könyörüljeteK rajtam, barátaim, mert Isten keze vert meg engem!
Miért üldöztök, mint az Isten, miért nem elégedteK meg testemmel?*

Mindenki Jób ellen fordult, a szolgálai sem hallgatnak rá még akkor sem, ha könyörög nekik. A felesége, aki gyerekeket szült neki, szintén ellene fordult. A közeli barátai is elfordultak tőle, és egyedül maradt, mert senki sem érti meg őt. Voltatok-e már hasonló helyzetben, amikor senki sem értett meg titeket? Jób olyan mélyen volt, hogy ennél mélyebbre már nem lehet süllyedni. Nem érdekel, hogy milyen szörnyű volt az életetek, ennél mélyebbre nem süllyedhettetek. Ő most a legmélyebb ponton van. És gyakran, amikor elérünk erre a pontra, akkor feltekintünk. Jób itt teljes elkeseredettségben és reménytelenségben van, mégis ezt mondja:

Bárcsak leírnák szavaimat, bárcsak följegyeznék egy könyvbe,

Lám, Jób, ez a kérésed valósággá vált!

*vas íróvesszővel és ólommal minden időkre kösziklába vésnék!
Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára megáll a por fölött,
s ha ez a bőröm lefoszlik is, testemben látom meg az Istent.
Saját magam látom meg őt, tulajdon szemeim látják meg, nem más, bár veséim is megemésztetnek.*

A legsötétebb reménytelenségből kiáltja Jób ezeket a dicsőséges és győzedelmes szavakat. Semmit nem értek, de ismerem a hitem alapját: a Megváltóm él!

Ne feledjétek, hogy ez az egyik legrégebbi könyv a Bibliában, mert Jób valószínűleg Ábrahám idejében élt. Ezen a ponton még nem voltak próféták, akik az eljövendő Megváltóról tettek volna bizonyosságot. Jób ismerete nagyon korlátozott volt ezzel kapcsolatban, de tudta és hitte, hogy a Megváltója él és vele van. Jób tudja, hogy a testét ugyan megeszik a férgek, mégis az utolsó napokban meg fogja látni Őt.

Milyen dicsőséges megtartó remény ez! Lehet, hogy nem értek sok mindent, de egyet tudok: a Megváltóm él, és egy napon eljön majd, megalapítja a Királyságát a földön, és én látni fogom Őt.

Jób egy ilyen hatalmas felismerés után visszaugrik a kút mélyébe:

*Ha ezt mondjátok: Mivel kényszerítsük őt, hogy megtaláljuk bajának a gyökerét,
akkor rettegjeteK a fegyvertől, mert a harag fegyveres büntetést szül, és megtudjátok, hogy van ítélőbíró.*

Cófár szólal most meg, aki a hagyományokról és régi bölcsességekről szólt korábban.

*Megszólalt a naamáí Cófár, és ezt mondta:
Azért kényszerít ingerültségem feleletre, s amiatt van nyugtalanság bennem,
mert megszegyenítő kioktatást hallok. De értelmes lelkem megadja a választ.
Tudod-e azt, hogy ősidőktől fogva, amióta csak ember került a földre,
a bűnösök vigadozása rövid ideig tart, és az elvetemültek öröme egy pillanat?*

Nem nagyon változtatott a mondanivalóján. Továbbra is azt állítja, hogy Jób gonosz, képmutató.

*Ha az égig nőne is büszkesége, és a felleget érné is feje,
semmivé lesz örökre, mint a ganéj, és akik látták, majd ezt mondják: Hova lett?
Elrepül, mint az álom, és nem találják. Eltűnik, mint az éjszakai látomás.
Nem ragyog már rá senkinek a szeme, lakóhelyén nem törődnek többé vele.*

*Fiai a nincstelének kedvében járnak, és vagyonát kiereszti kezéből.
Ha csontjai tele is voltak ifjú erővel, az vele együtt a porba hanyatlik.
Ha édes szájában a gonoszság, és nyelvével szopogatja azt,
ha sajnálja azt lenyelni, és ínye között tartogatja,
eledele átváltozik gyomrában, viperaméreggé lesz benne.
Gazdagságot nyelt, de kihányja, hasából is kihajtja az Isten.
Vipera mérgeét szívja, áspiskígyó marása gyilkolja meg,
hogy ne gyönyörködjék a folyóvizekben, a tejjel és mézzel folyó patakokban.
Elveszíti, amit szerzett, nem élvezheti, cserével nyert gazdagságának sem örülhet.
Hiszen tönkretette, cserbenhagyta a nincsteleneket. Házat rabolt, de nem építi tovább.*

Most meg azzal vádolja Jóbot, hogy a szegények elnyomásából gazdagodott meg.

*Mivel gyomra nem tudta, mi az elég, értékeit nem mentheti meg.
Falánksága semmit sem hagyott meg, ezért nem lesz tartós jóléte.
Bár nagy bőségben él, szorult helyzetbe jut, lesújt rá az összes nyomorult keze.
Amikor meg akarja tölteni a hasát, rábocsátja izzó haragját, záporként hullatja rá evés közben.
Amikor vafegyver elől menekül, ércíjjal lövik át.
Kirántja, és kijön a hátából, csillogó nyíl az epéjéből. Réműlet fogja el.
Rejtett kincseire teljes sötétség vár, majd megemészti a még föl nem szított tűz. Veszedelem éri, aki
sátrába menekült.
Leleplezi bűnét az ég, és ellene támad a föld.
Házának jövedelmét elhurcolják, szétfolyik Isten haragja napján.
Ezt kapja a bűnös ember osztályrészül az Istentől, ezt örökli beszédéért Istentől.*

Ezek a fickók egyfolytában csak ugyanazt erőltetik, hogy Jób gonosz és képmutató, tele van bűnökkel, és ezért jöttek rá ezek a nyomorúságok.

De vajon miért hangsúlyozzák és ismétlik ezt ennyire? Miért kezdik előlről újból és újból? Azért, mert manapság is vannak ilyen ostoba emberek, és azt mondják, hogy ha bajba jutottál, akkor csak térj meg belőle, hogy sikeres lehessél. Tagadd meg a bűnödöt, mert ha jó vagy, akkor Isten meg fog áldani, ha viszont gonosz vagy, akkor el fogsz pusztulni.

Ez nem így van. Az igaz emberek is szenvedhetnek, és a gonoszok is virágozhatnak. Ugyanakkor az igazak is virágozhatnak, és a gonoszok is szenvedhetnek. Nem tudhatjuk, hogy az igazak miért szenvednek olyan gyakran. Hibás dolog elítélni egy embert miközben szenved. Hibás arra gondolni, hogy azért beteg valaki, mert nincs elég hite, tévedés azt gondolni, hogy ha elég hited lenne, akkor sohasem lennél beteg, mert ez nem igaz.

Isten megengedi, hogy sokfelől és hosszú időn keresztül elnyomják Jóbot, hogy közben bemutathassa emberi értelmünk és bölcsességünk hibáját, amikor megpróbáljuk megtalálni Isten miértjeire és okaira a választ. Nem tudjuk.

Jób könyvének fő kérdése az, hogy miért szenvednek az istenfélő emberek? A kérdésre nem igazán kapunk választ, de megkapjuk azt a bizonyosságot és megértést, hogy Isten igenis uralkodik mindannyiunk élete fölött. Ezért aztán nem kell megértsem Isten miértjeit, csak azt, hogy Isten ellenőrzése alatt tart mindent. Ebben megnyugodhatok.

Isten az életem minden részlete fölött Úr.

Istenem, segíts, hogy ne essünk abba a hibába, hogy hamis dolgot szóljunk a Te nevedben, azért, mert azt gondoljuk, hogy többet értünk a miértjeidből, mint amennyit valójában megértünk. Atyánk segíts, hogy legyünk közbenjárók akkor, amikor egy testvérünk elbukik. Segíts, hogy újra lábra állítsuk őt szeretetben és alázatban, segíts, hogy szeretetben és megértésben nyújtsuk ki feléje kezünket. Adj nekünk olyan együttérző szívet az elnyomottakért és szükségben szenvedőkért, mint a Tied, Uram.

87 perc